

Painavaa opetusta

□ Graafisen alan ammattikoulutus juhlii tänä vuonna 90-vuotista taivaltaan. Syksyllä 1919 käynnistyi näet alan ammattiopetus, kun Helsingin kunnallinen yhdenpäiväkoulu latoja ja painajia varten aloitti toimintansa.

Aiemmin alan opetusta oli saanut Taideteollisuuskoulun kursseilla Ateneumissa, mutta Ateneumin koulutus oli jatkokoulutusta jo ammatissa toimiville henkilöille. Ammatin perustaitoja siellä ei opetettu. Ne opittiin viisivuotisen oppisopimuksen aikana työn ohessa.

Työn ohessa saatu oppi vaihteli suuresti työpaikasta ja oppi-isästä riippuen. Kun ala koneellistui ja erikoistaitojen tarve kasvoi, katsottiin välttämättömäksi käynnistää kaikille oppisopimuskoulutuksen käyneille yhteinen teoriakoulutus. Oppisopimusoppilaat kävivät koulua yhden päivän viikossa, muut päivät he tekivät töitä. Teoriaopetusta annettiin 32 viikon ajan ja koulupäivän pituus oli 8–9 tuntia.

Vuonna 1924 kirjapainokoulu liitettiin osaksi kaupungin ammattioppilaitosta, ja seuraavana vuonna koulun nimi muutettiin Helsingin kaupungin kirjapainokouluksi. Sillä nimellä koulu tunnettiin aina 1960-luvun lopulle saakka, jolloin koulu muutti nykyisiin tiloihinsa Kä-

pylään. Samalla se muuttui Käpylän ammattikouluksi.

Vuonna 1968 Käpylässä käynnistyi kaksivuotinen kuvanvalmistajan opintolinja. Seuraavana vuonna aloittivat kaksivuotiset painajan ja tekstinvalmistajan opintolinjat. Kirjapainoalan ammattikoulutus oli siirtynyt työharjoittelujaksoja sisältävään ympärivuotiseen opetukseen. Sen rinnalla jatkui oppisopimusoppilaiden kurssimuotoinen koulutus.

Päivälehdien museossa on juhla-

Painavaa opetusta -näyttelyn tunnuksesta järjestettiin suunnittelukilpailu, johon ottivat osaa Heltechin opiskelijat. Kuvassa kilpailun voittanut työ, jonka ovat suunnitelleet Jukka-Pekka Hiltunen ja Kiira Kuusisto.

vuoden kunniaksi erikoisnäyttely Painavaa opetusta. Se on esillä museon Painokellarissa, vanhaa kirjapainotekniikkaa esittelevässä miljöössä. Näyttelyssä kerrotaan Kirjapainokoulun tarina tähän päivään saakka. Koulun nimi on nyt Helsingin teknikan alan oppilaitoksen Käpylän koulutusyksikön painoviestinnän osasto (Heltech Käpylä). Nykyinen nimitys tuli käyttöön tammikuussa 1999.

Näyttelyn grafiikan ovat suunnitelleet ja toteuttaneet Heltechin ulkoasuntoteutuksen opintolinjan opiskelijat. Näyttelyssä on esillä koulun opiskelijoiden opinnäytetöitä 1920-luvulta aina tähän päivään saakka. Graafisen alan koulutuksen tästä päivästä näyttelyssä kertoo videotykiesitys, jossa Heltech, Metropolia ja Taik esittelevät omaa graafisen alan koulutustaan. *Markku Kuusela* □

Näyttely on esillä loppiaiseen 10.1.2010 saakka ja avoinna ti-su kello 11–17. Päivälehdien museo sijaitsee Helsingin keskustassa Ludviginkatu 2–4:ssä. Näyttelyyn on vapaa pääsy ja siihen voi tilata maksuttomia yleisöopastuksia numerosta 09 1225 210. www.paivalehdenmuseo.fi

Kuvat: Ida Pimenoff

Vasemmalla painavaa opetusta -näyttelyn tunnuksesta järjestettiin suunnittelukilpailu Heltechissä. Kilpailun voittivat opiskelijat Jukka-Pekka Hiltunen ja Kiira Kuusisto. Kuvassa Kiira Kuusisto on noutamassa palkintoaan näyttelyn avajaisissa 22.10.2009. Palkinnon luovuttaa näyttelyn avannut kirjapainoneuvos Pekka Salmén. Oikealla yleisnäkyvä näyttelyssä. Esillä on Kirjapainokoulusta kertovien tekstien lisäksi opiskelijoiden opinnäytetöitä 1920-luvulta tähän päivään saakka. Lisäksi näyttelyssä voi tutustua graafisen alan tämän hetken koulutukseen. Esittelyvideon toiminnastaan ovat tuottaneet Taik, Metropolia ja Heltech.